

Kupajte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupajte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), MARCH 23, 1944 STEVILKA (NUMBER) 68

Novi grobovi

FRANK ZALAR
Po kratki in mučni bolezni je umrl v Lakeside bolnišnici Frank Zalar, star 35 let, stanujoč na 19905 Mohican Ave. Preje je živel na 2625 Loop Ave., na zapadni strani mesta. Tukaj zapuščajoč soprogo Katherine, rojeno Mohar, sina Franka, ml., mater Rose, brata Josepha in Antona ter več sorodnikov. Rojen je bil v Baltimore, Md. Pogreb se bo vršil v soboto ob 8:45 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ter nato na Calvary pokopališče.

ROSE KREBEL
Preminila je po kratki in mučni bolezni, Rose Krebel, rojena Premrl, stara 59 let, stanjoča na 16211 Arcade Ave. Tukaj zapuščajoč soprogo Jerneja, doma iz Ostrožjega brda, fara Prem na Notranjskem, sina Rudolpha, in tri hčere Mary, poročeno Vokač, Anno, poročeno Schustar, in Frances, poročeno Markovich, brata Johna, sestri Frances, poročena Krebelj, in Ludmilo, poročeno Arko, ter več sorodnikov. Doma je bila iz Velikega Ubelskega, fara Hrenovce pri Postojni, kjer zapuščajoč očeta Gregorja, tri sestre Johanno, Mary in Apolonijo ter več sorodnikov. Tukaj je bivala 38 let in je bila članica društva Mir št. 142 S. N. P. J. ter poročnica št. 25 S. Z. Z. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8:45 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovze, kjer se pričakuje, da bo zet Henry prišel na pogreb, bo truplo pokopane položeno na mrtvaški oder v petek popoldne.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Carlinville, Ill. — Dne 11. marca je umrla Johana Novak, stara 68 let, članica S. N. P. J. in doma iz vasi Lopata pri Hrihah na Dolenjskem. Tu zapuščajoč moža, sina in več sorodnikov, v Chicagu pa brata Simona Sinkovica.

V Johnstownu, Pa., je dne 11. marca umrl Joseph Intihar, član in soustanovitelj društva št. 16 ABZ, star 70 let. Zapuščajoč tri sline in hčere. Doma je bil iz Zvezljaka na Notranjskem in je bival v Ameriki 50 let.

SEJA DEMOKRATSKEGA KLUBA

Ob priliki 10. letnice obstoja Mladinskega pevskega zbora, se bo zbor slikal v nedeljo popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Prosi se stareše pevec, da jih pošljejo na vaje ob pravem času, in v uniformah.

"ZAVEDNI SOSEDEJE" SNPJ

Članstvo društva "Zavedni sosede", št. 158 S. N. P. J. je vabljeno, da se polnoštevilno udeležijo redne seje, ki se vrši jutri večer, dne 24. marca, v Slovenskem društvenem domu na Reber Ave.

NAJNOVEJŠE VESTI

RUSI VRGLI NEMCE V REKO PRUT; TRDNJAVA PERVOMAJSK NA SKRAJNEM VZHODU ZAVZETA

LONDON, 23. marca. — Rdeča vojska je glasom najnovjših poročil iz Moskve včeraj iztrgala Nemcem trdnjavo Pervomajsk, ki se nahaja na skrajno južnovzhodnem koncu bojne črte v Ukrajini, kjer se nahaja važno železniško stekališče in zavzela postojanke, ki se nahajajo samo osem milj od črnomoške luke Nikolajev.

Pervomajsk je nudil Nemcem zaščito za umik na celi južnoukrajinski fronti.

Komunikej, ki je bil objavljen v Moskvi opolnoči, pravi, da je utočilo v Bugu na stotine Nemcev, ko so Rusi po dvodnevni bitki zdrobili skrbno zgrajene nemške obrambe ob reki.

Rdeča vojska je udarila na Nemce od juga in vzhoda in jih pritiskala ob reko; vsi tisti, ki so se skušali zoperstavljati, so bili uničeni. V ruske roke je padlo mnogo vojnega materiala in ujetnikov.

Južnovzhodno je v teku borba z Nemci v bližini železniške postaje na progi med Odeso in Čerkasijem, 85 milj severovzhodno od Odesa.

Na skrajno severozapadnem koncu 500-miljske fronte so Nemci vrgli v boj sveže divizije, pri čemur so Rusi likvidirali oddelke, pripadajočih dvem nemškim elitnim divizijam.

Več kot tisoč mož je bilo ubitih, mnogo vojakov zajetih in mnogo vojnega materiala zaplenjenega v bitki pri kraju Podzamchye, 13 milj vzhodno od Brodyja v stari Poljski, ki so ga Rusi zavzeli preteklo nedeljo.

LUTKARSKA VLADA POSTAVLJENA NA OGRSKEM; NEMCI V OBLASTI ROMUNIJE, BOLGARIJE IN SLOVAKIJE

LONDON, 23. marca. — Nemčija je na Ogrskem postavila lutkarsko vlado, kateri stoji na čelu kot premijer Doeme Szojay, čigar naloga bo, zajamčiti polno sodelovanje Madžarske v bojnih operacijah proti ruskim armadam, obenem pa hiti z vojaško okupacijo sosednjih satelitskih narodov, da jim zabrani umik iz vojne, predno jih zajame val ruskega prodiranja.

V Berlinu je bila naznanjena "splošna mobilizacija vse južnovzhodne Evrope."

Vesti iz nevtrálnih virov poročajo, da je v razmahu vojaška okupacija Romunije, Bolgarije in Slovačije.

36.000 LETALSKIH KADETOV ODPUŠČENIH, DA SE IZPOLNI KVOTA ZA REDNO SLUŽBO V ARMADI

WASHINGTON, 22. marca. — Armada je nocoj odpustila 36.000 letalskih kadetov in ukinjeno je bilo novačenje 17-letnih mladeničev za letalsko službo, kar se je storilo, da se zamaši vrzel v kvotah za redno armadno službo.

Ta akcija je bila podvzeta vzporedno z naznanilom, da naborne komisije že skozi zadnjih 13 mesecev zaostajajo s svojimi kvotami za redno armadno službo. Odkrito je bilo, da medtem ko je bilo preje naznanjeno, da so kvote ostale neizpolnjene samo od preteklega oktobra dalje, pa so kvote zaostajale že od februarja 1943.

Z ozirom na pomanjkanje moštva za redno armadno službo, bodo vsi oni, ki so se prostovoljno javili za letalsko službo kot piloti in bombardirji, poslani nazaj v redno armado. Kakor izgleda, bo redna armada tudi sprejela vse 17-letne prostovoljce, ki so se prijavili za zračno službo, obenem pa ustavila nadaljno rekrutiranje 17-letnih prostovoljcev.

AMERIKANCI SO BOMBARDIRALI BERLIN BREZ VSAKEGA ODPORA OD NEMŠKE LETALSKE SILE

LONDON, 23. marca. — Danes so tri ameriške zračne armade, broječe do 1,750 bombnikov in bojnih letal, vprizorile napad na Berlin, v katerem je bilo stresenih na nemško prestolnico 1,500 tonov bomb, toda tekoma napada se ni dvignilo niti eno samo nemško letalo za boj z Amerikanci. Obramba Berlina je bila omejena na anti-letalske topove.

Snoči je britska zračna sila bombardirala Frankfurt am Main, kar je bil tretji težak zavezniški napad na center nemške kemične industrije v teku zadnjih štirih dni.

DAROVITO MESTO VENCEV

Podružnici št. 2 JPO, SS sta darovala mesto vencev za pokojnega John Kerna, Mrs. Josephine Jeglich, ki vodi gostilno na 509 Jefferson St., \$10, ter Mr. Jos. Pultz, od National Beverage Co., \$5.00. Odbor se ji ima lepo zahvaljuje.

Zadnja prilika za večerno registracijo!

Jutri bo zadnji dan, ko se imate še priliko registrirati za prihodnje primarne volitve, ne da bi vam bilo treba zgubljati čas s podnevi. Urad volilnega odbora v Mestni hiši bo odprt zvečer do 8:30.

Od jutri naprej se bo mogoče registrirati le med rednimi urami, to je med 8:30 zjutraj in 4:30 popoldne, razen ob sobotah, ko se urad volilnega odbora zapre opoldne.

Ako ste se od zadnjih volitev preselili, ali če je vsled kakšnega drugega vzroka vaša registracija propadla, tedaj se morate ponovno registrirati, drugače ne boste mogli voliti pri primarnih volitvah, ki se bodo vršile 9. maja in oddati svojega glasu za governersko kandidaturu župana Franka J. Lauschea.

Zadnji dan za registracijo ob rednih urah bo 10. aprila, nakar se bodo volilne knjige za primarne volitve zaprle.

Naši fant je-vojaki

Na dopustu se nahaja Sgt. Larry Mervar, najmlajši sin Mr. in Mrs. Frank Mervar, 7801 Wade Park Ave. Prišel je iz Peterson Field, Colorado Springs, Colo. Sgt. Larry je graduiral kot Mechanical Technician and Propellor Specialist, ter je do deljen armadnemu zračnemu oddelku. Doma bo do prihodnje srede, ko se zopet povrne v svojo garnizijo. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Predsednik trgovske zbornice Zed. držav sprejel Stalinovo vabilo za obisk Rusije

WASHINGTON, 21. marca. — Eric A. Johnston, predsednik Trgovske zbornice Zed. držav, je sprejel vabilo premierja Stalina za obisk Sovjetske Rusije. Johnston ima odpotovati v Rusijo 12. maja in se vrniti v Zed. države 20. junija.

Johnston, ki je izrazit zagovornik ameriškega sistema svobodnega podjetništva, je povabilo sprejel, ker želi na svoje oči videti, kako deluje sovjetski sistem z vidika ameriškega podjetnika.

Oni, ki Johnstona osebno poznajo, pravijo, da se lahko pričakuje, da Johnston v svojih razgovorih v Rusiji ne bo nič bolj izbirčen v rabi besed kot je bil preteklo poletje, ko se je mudil na obisku v Angliji.

Johnstonovo stališče glede sovjetskega sistema

Johnstonovo stališče glede Rusije od sedaj je bilo, da morajo Amerikanci priznati, da ima ona drugačen ekonomski sistem, da pa ameriški businessmani pozdravljajo tekmo katerega koli sistema, v veri, da je njihov sistem sposoben več producirati kot vsak drugi.

Izjavil je tudi, da medtem ko smo pred vojno podcenjevali rusko ekonomsko in vojaško moč, pa je ne smemo podcenjevati po vojni.

Rusija in Amerika predstavljata dvojne ekstremiti

V knjigi "America Unlimited", katera bo izšla prihodnje mesece, je Johnston svoje stališče med sovjetsko - ameriških odnosov izrazil tako-le:

Obeta se nova konferenca glede Atlantskega čarterja

Volilna sleparija v 22. vardi pri lanskim volitvah

Pod obtožbo sleparije pri mestnih primarnih volitvah, ki so se vršile preteklo jesen, se nahajata v zaporu Landon McGrain in Mrs. Irene Kelly. Oba sta priznala krivdo. Mrs. Kelly, ki je bila izredna pomočnica v uradu volilnega odbora, je sprejela volilni register, nakar je McGrain trinajstkrat volil za councilmanskega kandidata J. McCafferyja v 22. vardi.

McGrain trdi, da ko se je začela preiskava, mu je John De Righter, ki je bil od takrat izvoljen za mestnega klerka, svetoval, da beži iz mesta, dokler se vznemirjenje ne poleže, in da je na njegov nasvet z ženo odpotoval v Florido, odkoder ga je policija pozneje privedla nazaj v Cleveland.

De Righter pa trdi, da McGrain laže, in da ni imel z nedavno zadevo nobene zveze. De Righter je tajnik Litvinske posojilnice, ki ima svoj urad v 22. vardi.

ZADUŠNICA

V soboto ob 8. uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Lovrenca brala zadušnica za pokojnega Joseph Gustinčič, ki je dal svoje mlado življenje v borbi za domovino. Prijatelji in sorodniki so vabljeni, da se udeležijo.

Churchill odklonil debato glede čarterja

Churchillova izjava je tem bolj značilna, ker premijer je šele pretekli teden zavrnil poziv, da bi se v parlamentu vršila formalna debata glede Atlantskega čarterja in njegove aplikacije.

V odgovoru poslancu Lipsonu, je premijer izjavil:

"Danes še o tem vprašanju nisem pripravljen dalje izraziti, rečem pa toliko, da Atlantski čarter stoji kot deklaracija duha in namena, v katerem države, ki so se izrekle zanj, vodijo to borbo — ne brez uspeha — in da to ne pomeni, da smo pripravljeni na paktiranje ali mešetarjenje s sovražnikom."

Delavski poslanec Geoffrey Mander je nato vprašal:

Utegne biti republikanski predsedniški kandidat

Johnston je slikovita osebnost, in se v mnogih ozirih razlikuje od povprečnega ameriškega kapitalista. Nedavno je imel v Bostonu govor, v katerem je svaril tako podjetnike kot delavske voditelje, da bodo morali spremeniti svoje metode, ako bodo hoteli biti kos nalogam, ki jih prinese poveljna doba.

Mnogi so prepričani, da ga republikanska konvencija utegne imenovati za predsedniškega kandidata, ako bi nastal položaj, v katerem bi se delegatje ne mogli zediniti za nobenega izmed vodilnih aspirantov za predsedniško kandidaturu.

V tem smislu se je izrazil premier Churchill, ko je bilo v parlamentu nanj stavljeno vprašanje

LONDON, 22. marca. — Ministrski predsednik Churchill je danes pred parlamentom izjavil, da se bodo v kratkem vršila ponovna posvetovanja med "vodilnimi zavezniki" glede izvajanja Atlantskega čarterja z ozirom na menjajoče se razmere, ki jih prinaša razvoj vojne.

Izjava se tukaj tolmači kot dokaz, da se v kratkem Churchill in Roosevelt najbrže snide ta na novi konferenci, in da se iste utegne udeležiti tudi premijer Stalin, toda britski premijer se tozadevno ni podrobno izrazil.

Vprašanje na Rusijo glede priznanja Badoglija

LONDON, 22. marca. — Zunanji minister Eden je danes izjavil, da se Rusija ni posvetovala z Anglijo, predno je naznaila, da upostavi diplomatske odnose s Badoglijevim režimom v Italiji, in da je Moskvo tozadevno vprašal za pojasnila.

(Izjavo v tem smislu je pretekli petek podal tudi ameriški državni tajnik Cordell Hull, ki je obenem povedal, da Zed. države ne mislijo na to, da bi priznale Badoglijev režim.)

Vsem jugoslovanskim staršem!

Danes služi v vojnih silah Združenih držav na desetine sinov in hčera južnoslovanskih staršev in nahajajo se na oddaljenih frontah Vzhoda in Zapada, kjer se bore proti sovražnikom naše demokratske dežele. Naši hrabri sinovi branijo s svojo krvjo našo domovino Ameriko, žrtvujoč svoja mlada življenja za zmago nad tiranijo nacizma in fašizma in za vzpostavljeno svobodo in pravice med ljudstvi in narodi.

Mnogi naši vojaki-junaki, ki služijo pod slavno zvezdno zastavo in ki so sinovi in hčere naših južno-slovanskih staršev, so pokazali hrabrost in odličnost ter so prešli od ameriških vojnih oblasti mnogo uglednih odlokovanj in priznanj, kar med nami ne sme biti pozabljeno.

Združeni odbor južno-slovanskih Amerikancev s tem apelira na vse one starše, katerih sinovi (ali pa hčere) so bili odlikovani v ameriških vojnih silah, ali pa so že padli v boj, da nas pisмено obvesto o tem, ker ta odbor želi ohraniti in zbrati vse podatke o njihovih junških zaslugah; kar bo v trajen spomin našim padlim in odlikovanim sinovom in hčeram.

V podatkih navedite ime in priimek odlikovanega ali padlega vojaka ter imena roditeljev, vrsto odlikovanja, vojaški čin (šarža) kraj rojstva, starost vojaka; kje je padel, in v slučajih odlikovanj pa navedite zasluge, radi katerih je bil (ali bila) odlikovan, kakor tudi zadnji naslov vojaka.

Vse izčrpne podatke pošljite na naslov:

The United Committee of South-Slavic Americans
1010 Park Avenue
New York 28, N. Y.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

PURITANSKI DUH

Dr. Boris Furlan, predsednik Južnoslovanskega odbora v Londonu je imel 26. februarja 1944 na londonskem radiju naslednji govor:

"Nedavno tega je preko londonskega radija govoril major Ballentyne, od južno-afriške armade. Major Ballentyne je bil ujet pri Tobruku poleti 1942 in odveden v ujetniško taborišče v Italijo. Po zlomu Italije so ga Nemci hoteli prepeljati v Nemčijo, a njemu in njegovi skupini, sestoji iz Novozelandsčanov, Južnoafričanov, Britancev in celo dveh Indijcev, se je posrečilo zbežati. Ubrali so jo proti slovenski meji. Po mnogih težavah se jim je končno posrečilo, da se prebijajo na slovenska tla: naleteli so na slovensko partizansko patrolo.

"Vedeli smo," je dejal major Ballentyne, "da je našega tavanja konec in da smo na varnem. Partizani so nas odvedli v svoj krajevni glavni stan, opremili z orožjem in nam dali vodnike, ki so nas — iz kraja v kraj — končno pripeljali iz Slovenije v Dalmacijo, odkoder smo se vkrkali za zavezniško bojišče v Italiji. Pristranejšega in toplejšega sprejema kakor smo ga bili deležni pri partizanih v Sloveniji si ni mogoče zamisliti. Partizani so delili z nami vse, kar so imeli, in včasih je bilo to bore malo."

"Nato je major Ballentyne opisal ustroj Narodne osvobodilne vojske, njeno borbo, bojno tehniko in taktiko. V partizanski armadi je videl mnogo mladih žena; taborile so z moškimi in živele z njimi enako. Vse, moške in ženske, je navdihovala samo ena misel: zmaga nad sovražnikom in osvoboditev lastne zemlje; v nobenem ni druge misli. "To daje," je dejal major Ballentyne, "nekoliko vpogleda v resnično puritanski duh, ki preveva narodno osvobodilno gibanje.

"Pričevanje majorja Ballentyne ni samo in edino. Dan za dnem prihajajo v Anglijo očividci, žive priče nadčloveških podvigov Narodno osvobodilne vojske proti nadmočnemu sovražniku. Pripovedujejo o junaških dejanjih, o velikih zmagah in začasnih porazih, o žrtvah in trpljenju.

"Vsi opisovalci se strinjajo v enem, prav v tem, kar imenuje major Ballentyne "puritanski duh," in kar primerjajo drugi duhu "Cromwellske revolucije."

"Pričevanje majorja Ballentyne je eden izmed mnogih dokazov tople, pristrane simpatije in velikega občudovanja, ki jih uživa Osvobodilna fronta Jugoslavije v najširših krogih britanskega javnega mišljenja. Danes vsi vedo za borbo slovenskega človeka, za podvige slovenskih minirerjev, za dejanja slovenskih partizanskih odredov, za junaške čine slovenske Narodno osvobodilne vojske. Slovenska osvobodilna fronta je ponela naše ime preko oceanov, in v vseh zemljah, kjer žive narodi svobodno in dostojno, je spoštovano ime Slovenije. Vse to je zasluga Slovenske osvobodilne fronte, vse to je zasluga Narodne osvobodilne vojske Jugoslavije.

"Naj pomislijo na to oni maloštevilni, ki še danes, zaslepljeni, stojijo ob strani, in oni, še bolj maloštevilni, ki so celo na nasprotni strani, ki so zapustili slovenski narod v njegovi najhujši uri in se mu izneverili, in vidi jo svojo edino narodno dolžnost v tem, da z lažjo in potvorbo skušajo izmalčiti veličastno sliko slovenske osvobodilne borbe."

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

AMERIKA V EVROPI

Druga svetovna vojna je kakor stol na treh nogah: vse tri drže nekaj skupnega. In vse tri so potrebne. Ni pa s tem rečeno, da so tudi enake.

Vzemimo našo Ameriko. Kaj predstavlja, kaj zastopa ona? Ameriko in — drugega. nič. O tem se ne smemo motiti. Ali veste, kaj se je zgodilo po zadnji svetovni vojni? Amerika je le po podvili svoj rep okoli sebe in rekla: Iška bibel. Po naše b se reklo: kaj me briga. Vi imate svoje, jaz pa svoje, vsi imamo dovolj tega, kar je pred nami in ni treba, da hodimo od tukaj preko oceana k vam kakor ni treba, da stegate vi svoje vratove sem.

Odkrito rečeno: to je res. Amerika se ne bo nikdar vtikala dosti v evropske zadeve in razmere, ker ji je precej vsejedno, kako je tam. Ne mislite, da je Amerika danes zastran Evrope v vojni. Ona je zastran sebe in svoje varnosti. Še danes, ko je Hitler malodane na tleh, so problemi z južno-ameriškimi republikami, ki zamenjujejo demokracijo za fašizem.

Evropa ima toliko problemov da jih noben Američan ne pozna. Čemu pa? Naj pride do mene ali tebe kako vprašanje, kaj bova odvrnila? Midva ne pozna va in kar je še več: se ne brigava, kako je tam. Imamo tukaj kar pred pragom dovolj domačih problemov in če rešimo te, bo več ko dovolj za nas.

Vse to in mnogo drugega na tem polju bi bilo treba preiskati in pregledati danes, da bi ne trošili in ne izgubljali svojih sil tam, koder ne bo nič. So namreč ljudje med nami, ki vedno rinejo s svojimi nosovi zdaj do tega, zdaj do onega. Pravijo, da je treba, da se pojasnijo, dopove, pridobi.

Dobro. Recimo, da je ta ali oni tam uspešen. Kaj pa to pomenja? Po prvi svetovni vojni se je sam predsednik Wilson tako potegoval za pravice jugoslovanske, pred vsem zato, da pripade Reka Jugoslaviji, da je izgubil svoje zdravje in življenje. Kaj je dosegel? Reka je ostala v rokah Lahov, pa bilo komu prav ali ne.

Mi Jugoslavi trošimo danes precej denarja v ta namen, da informiramo Ameriko. Ampak če hoče biti Amerika informirana, naj bi čitala poročila svojih dopisnikov. Ti so boljše informirani o gibanju naših bratov na drugi strani, kakor mi sami. Posebnost druge svetovne vojne je baš ta, da imamo na vseh frontah zmogljive ljudi, ki poročajo vse, kar se more in sme poročati iz vojnega polja.

In nadalje: ali niso Američani in Jugoslavi v stiku vsak dan na Jadranu in Balkanu? Oni bi nam lahko nekaj povedali, kako so naši tam, ne pa mi njim. Povem vam, da imajo različni oddelki naše vlade tako vse natančno popisano in zabeleženo, kaj in kako, da se človek skoro čudi, zakaj in čemu je vse to.

Kdor hoče, si lahko napravi dosti nepotrebnega dela in mnogo stroškov, ki so čisto odveč. Treba ni drugega, kakor najeti velik ofic, nastavitvi ljudi in potem loviti material in naslove — pa gre tako, kakor v kakšnem ameriškem biznisu. Seveda je dosti dela, kje pa ga ni? Ampak delo, trud in strošek ne plača — je zastoj.

Ameriko je treba vzeti, kakoršna je. Bodimo odkriti in priznajmo, da Slovani ne živimo prav nobenih simpatij v Ameri-

ki ni jih tudi nikoli ne bomo. Ne rečem, da nam hiso naklonjeni posamezniki. Ampak to ne pomenja dosti. Resnica je ta, da se v Ameriki vsak čas kdo odkašlja in tako opljuje Rusijo, la se človek nehoti vpraša: kje a smo? Kje je čut hvalečnosti a največje delo na svetu, kar a je kak narod mogel storiti a Ameriko? Kje bi bili mi da-ies, da ni naše velike Rusije?

Človek strmi nad brezobrazostjo, ki je mogoča samo v Ameriki. Pravijo: tukaj je svoda govora in pisave. Zato mejo ljudje čakati in čakati, kakor se komu ljubi, ne da bi ilji za to odgovorni sebi, naru- lu ali državi.

Cemu, brate, bi nosili naše probleme na ameriški trg in isali pravice in simpatij tam, koler jih ne bomo nikdar dobili? e ti veš, da je Amerika tako azlična od Evrope, da vzame eta in leta, predno je izpoznaš n razumeš, pa vedi, da je n- sprotno pravtako resnično: tu- li Evropa je mogoče še bolj po- ebna in bolj različna, kakor si nore misliti povprečni Ameri- an.

Kdo bi spravljal ta dva sveta ako, da bi se vmešavala drug drugega, ko tega sploh ni tre- a? Če je Amerika drug in dru- ačen svet, pravtako je Evro- a. Naj bo skupnost, kjer in ko- der je potrebna, drugače je vi- tanje Amerike v Evropo čisto d- več.

Sicer pa ni treba iskati doka- a za to, ker ga imaš vsak dan red svojimi ozi. Rusi so reši- Ameriko, a za zahvalo podpi- a Fince, ki še danes streljajo n pobijajo Ruse, koder in ka- tor morejo.

Ti in jaz, ki čitava dan a n- nem liste, kakor pridejo, sva o- ba zapazila, kajne, kako se pi- e o Rusih zmeraj: Reds. To so: deči ali rdečkarji, kajne in la- ho se vzame to besedo tako ali ako. Ampak kakor čutim jaz in nogoče tudi ti, je rabljena ta eseda vselej kakor nekaj zafk- jivega, za naš nezaželenega. Zakaj se ne govori o Rusih po- teno tako, kar in kakor so.

Zakaj vse to pišem? Zato, vrate, ker imamo med sabo ve- ko in močno gibanje, to je naš JANS in potem združeno orga- nizacijo južnih Slovanov, koder mo vsi skupaj, kar je naših na balkanskem polotoku. (In zdi se mi tako, da ta organizacija vse preveč izgublja svoje moči in si- le na ameriškem trgu.)

Lepo je in potrebno, da smo organizirani in da delamo skup- no za boljše in lepšo bodočnost naše nekdanje domovine. Am- pak da delamo nekako po vzor- rih zamejnih vlad, se mi ne zdi prav. Mi smo tukaj samo orga- nizacija z namenom, da družimo ljudi in nabiramo sredstva. Vse drugo pa prepuščamo drugim v Evropi, da uredijo in razrešijo.

V tem oziru bi morali biti veliko več v zvezi z londonskimi Jugoslavi, ki so organizirani pod vodstvom vseučiliškega pro- fesorja dr. Borisa Furlana in ki imajo direkten stik z našimi borci, je tako gotovo, kakor go- vdo vse, kakor in kaj je tam, ker so sami od tam.

Kakor ni treba Amerike vla- čiti v evropske zadeve, pravta- ko je odveč, če se tako vpraša- nja prepušča Angliji. Ona je si- cer evropska vlast, ki pa ima čisto svoje posebne naloge. An- gleški imperij je vprašanje An- glije same, dovolj veliko, težko in obsežno, da ga bo dovolj za vse čase in vse razmere, kar jih bo kdaj na svetu.

AND YOU'RE ONLY ASKED TO BUY WAR BONDS

Edina sila, ki je res v Evropi in del Evrope same, je Rusi- ja. Rusija nosi danes skoro ce- lo breme vsega svetovnega kon- flikta in to ne od večeraj ali od zadnjega tedna, pač pa od pr- vega začetka. Rusija je tista, ki krvavi in Rusija ima pravi- co, da govori. In kakor ona go- vori, tako mora biti prav zate in zame ter za vse druge, kar jih je.

Kako se bodo rešila vpraša- nja v Evropi? Tako, brate, ka- kor bo odločeno v Moskvi. Nik- kjer druge ne bo odločitve. In če ne verjameš tega, proučuj zadnjo politično potezo Rusije: priznanje v Italiji Badoglija in kralja.

Jaz sam sem se malo začudil — ko sem pa vse dobro premi- slil, so mi šla usta na smeh. Rusija ni vprašala Amerike niti Anglije, ker je zadeva Italije pač evropska zadeva. Zato jo je sama odločila.

No in tako bo tudi rekla od- ločilno besedo, kadar pojde za rešitev Jugoslavije, pa tudi dru- gih držav, katere so direktno ali indirektno v drugi svetovni vojni. Treba bo rešiti zadeve za- veznikov, pa tudi nevtrancev, ka- kor je postavim Turčija na eni strani in Irska na drugi.

Ni to hvaležen posel za Rusi- jo, kakaj politika je nekaj ta- kega, da je zmeraj voglato in trnjevo, kakor obrneš. Vzem- mo samo Italijo za primer. Ba- doglija in kralja ste odbrali A- merika in Anglija — zdaj se pa jezite, ko sta bila priznana od Rusije. Takt pravijo, da bi se bilo moralo vprašati v Wash- ingtonu in Londonu, ali se to spodobi ali ne.

No — Rusija ni vprašala. In ne bo vprašala tudi v bodoče. Ni- kdo ni bolj prizadet v ti vojni kakor smo Slovani. In če si zato enkrat urejajo sami svojo hi- šo, kdo bi jim zametil?

Sicer ni rečeno, da ne boste v bodočih tednih in mesecih čit- ali mnogo kritike glede Rusije in uredbe meje evropskih dr- žav. Zakaj danes izgleda že ta- ko, kakor da dobivajo Finci, Po- ljaki, Irci in drugi od neke skrivno potuho, naj nagajajo. In da pridejo ta vprašanja na vrsto, je tako gotovo, kakor go- tovo imamo spor med nami sa- mimi. In čisto enakega vzora. Iz- Detroita se že sliši prve glasove Rev. Coughlina, ki načenja vprašanje miru z besedami: dan- es ni več važno, katerra stran- ka zmaga v ti vojni.

In tako je, dragi moj, vedno v politiki. Nekdo govori — zakaj govori, izveš kmalu. Kako govo- ri, ti postaja razumljivo. Ze da- nes tešjeje korita, da bodo lovi- li solze, ki jih bo ameriška jav-

nost točila za Finci, to se pravi: kapitalistična javnost. "Ta brumni" se bodo strnili okoli Po- ljakov, nadalje bo mešan zbor za "uboge" Rumune, Madjare, i. t. d.

Rusija je navajena, da sliši take glasove. Kaj je pa bilo zad- njih dvajset let drugega, kakor večno podcenjevanje in zasmeh- ovanje Rusije in njenih princi- pov. In kakor je te glasove vpo- števala v preteklosti, tako jih bo v bodočnosti.

In mi, ki nismo ne veliki poli- tiki ne močni strankarji, ne mo- remo drugega, kakor reči: hva- la in slava Rusiji in globoko spoštovanje vsem milijonom na- ših slovanskih bratov, ki so pa- dili, da moremo živeti mi drugi.

Urednikova pošta

Cvetna nedelja — naš dan

Euclid, Ohio. — Cvetna nede- lja se bliža. Ako se še niste od- ločili kam boste šli, odločite se sedaj, ko vidite te vrstice, da vam ne bo žal, ker žal vam bo, ako boste zamudili to nedeljo iti v Slovenski društveni dom na Recher Ave.

Morebiti boste drugi dan sre- čali prijatelja in vam bo začel razkladati o vsej zadevi, ki jo je videl ali videla, seveda tisto ke- sanje bo zastoj in nepozno, torej ne zamudite te prilike.

Plošča bo odkrita, ki jo še ni- ste videli v svojem življenju. I- mena vaših sinov bodo zakrita z ameriško zastavo in ko se bo zastavo odstranilo, boste videli imena; ker smo tako nesrečni, da ne moremo pogledati svoje- sinove poleg nas, vsaj vidimo i- me.

Dobro vem, da se bo marši- kateri materi ali očetu spolzila solza po žalostnih obrazih. Mar- šidlo se bo spominjal, kaj se je godilo v naši preljubljeni Jugo- slaviji na cvetno nedeljo, kakor smo čitali v časopisih, kakšno ugibanje je bilo, ali bo napade- na naša dežela od strani Nem- čije ali ne. Seveda vsak se tola- ži samega sebe, tako so se tudi naši rojaki, ali bo ali ne. Bilo je ravno tako, kakor starši stra- šijo svoje otroke s kakšnim be- račem, ki jih bo vzel, če ne bo- do pridni.

Tako so tudi strašili Jugosla- vijo. Eni so bili mnenja, da prav zagotovo ne bomo napade- ni. Seveda varali so se. Veter je potegnil iz Nemčije naravnost na našo deželo. Bilo je ravno na cvetno nedeljo, 6. aprila 1941, ko je Hitler poslal svoje vrage razbijati našo deželo. Vedeli so skoraj gotovo, da jih čaka straš- na usoda od strani Nemčije in Italije in Madžarske. Jasno jim je bilo, da se naša dežela ne mo- re dolgo braniti taki veliki pre-

moči. Ali bila je vsaj toliko močna, da so jih zadrževali to- liko časa, da so se Rusi dobi- pripravili.

Adolfu je to bilo v hudo na- potje in seveda mu je še danes in še mu bo. Malo so si utili kaj bo, zato so že poslali tretjo, aprila vojake iz Ljubljane na meje. Veliko jih ni bilo, bilo je komaj šest divizij, toliko so napadale lahko zadrževali. Seveda glavna armada je bila pripravljena, tako da so videli, da se bo začela za Jugoslavijo strašna Kalvarija. Znano jim je bilo, s kakšnim trpljenjem je šla Poljska in Češka. Bil je pre- vi pekeli in tak pride zdaj na- nas.

Vedeli so tudi, da Nemci zbira ogromno armado vojsk- tva; na severni meji Madžarske se je tudi začela pripravljati.

Na bolgarski meji je že čaka- lo 20 divizij nemške motorizir- ne vojske, kdaj da pride pote- lje za napad in še zmerom so me- li ljudje upanje in govorili so med seboj morebiti pa le ne bo vojske.

Ko so na cvetno soboto pri- čer slišali na radiju, da sta v Moskvi podpisali pogodbo, da v slučaju napada gresta vsi ali drugi na pomoč, so šli vsi veseljem vsak k svojem po- ku brez skrbi. Ko pa je prišla cvetna nedelja, so šli ljudje, ko- kor vsako nedeljo k službi bo-

Z veselijem so otroci priprav- ljali tiste butarice, ki jih imajo tudi še mi v spominu, ker smo z njimi imeli veliko veselja. Na- smo pa čitali, so okrog sedm- ure zjutraj pridrveli tisti nem- ški vrati — bombniki. Bilo je videti cele milje daleč; bilo je se še strašno tuljenje mot- jev — bilo jih je okrog 300, ki so pa z veliko večino odleteli proti jugovzhodu.

Ljudje niso vedeli kam dr- Drveli so v smeri proti Mar- ru, druga druhal pa nad me- Ljubljano, kjer so začeli stra- ti s strojnimi in na prestrašili ljudstvo na ulicah. Sirene so o- oglasile po celi Sloveniji in o- zarjale ljudi, da naj se skrijejo.

Ljudje so zavpili, vojska Protizračni topovi so se oglaš- z vseh gora in peli smrtno se- sem. Celo dopoldne je bilo v- zmešano. Nobenih poročil pa ni bilo od nikoder.

Proti večeru so izšle posode iz- izdaje ljubljanskih časopisov, je Nemčija napovedala vojno v- treh zjutraj, in ob sedmih urah bili pa že napadeni. Na so- so jih pa naši kreplek zadržali. Dosti nismo mogli izvedeti, je bil Beograd takrat že razru-

Zatorej bo ta nedelja ostal v- vsem Jugoslovanom v spomin, zato smo se pa tudi nameni- bomo 2. aprila postavili spom- našim sinovom, ki se borijo v- rom sveta.

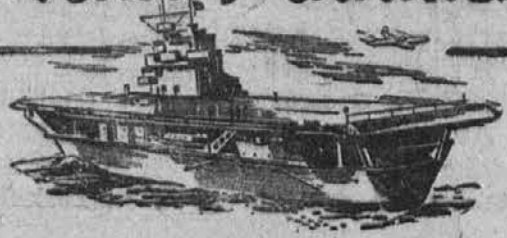
Sklenjeno je bilo tudi, da bo napravila vojska blagostni- v prid našim sinovom, ko bo- prišli in bodo potrebovali po- čti.

Zatorej pomagajmo vsak svoj moči, da zagledamo pre- prej naše sinove doma. Bral sem dopis Louis E. E. ki služi nekje v Italiji, ki pro- pomagajte nam, da bo čim pre- zavihrala zvezdnata zastava v- glavni hiši v Berlinu.

Zatorej ne pozabite 2. uri priditi popoldne ob 3. uri. ljeni ste vsi; posebno pa tisti, ki imate imena svojih sinov o- omenjeni plošči!

Frank Rupp

Buy Your Share in "Our" AIRCRAFT CARRIER

Buy Your Share in "Our" SUBMARINE CHASER

Odpoved nesrečne žene

ROMAN

Po W. Hauffu priredil Franjo Kolenc

(Nadaljevanje)

Jozefa je molče sedela. Moževe besede so jo zadevale tako težko, da se je skrivila. Tresla se je. Obraz je bil blede. Ihtela je. Čutila je, da je ta udarec hujši od vseh dosedanjih. Misel, da bo morala zapustiti to hišo je ni zadela hudo. Saj ji je mož pripravil v njej pravi pekel. Bolele pa so jo moževe sramotilne besede. Koliko je morala radi njega pretrpeti, kako si je prizadevala, da bi bila nasproti njemu čim nežnejša, vsako željo mu je brala iz oči, a on ravna z njo, ko da je pes.

Froben se je tresel od razburjenja, ko je slišal Faldnerjeve sramotilne besede. Spoznal je, da za ženo tu ni več prostora. Obrnil se je k Jozefi, ji ponudil roko in jo odvedel iz lope v hišo. Baron je ježno gledal za njima. Vzbudila se mu je misel, da bi poklical služabnike in bi uredil svojo pretnjo. Zadržal ga je le strah, da bi s tem svojo sramoto še povečal. Nekaj časa je stal. Zrl je v zrak, ko da bi v daljavi iskal sveta. Potem je zdril za ženo in Frobnom. Vdrl je v Jozefino sobo. Žena je ležala na zofi in je skrla glavo v pernice. Pretresal jo je krčevit jok. Froben je stal pri oknu in zrl proti gozdu, ki se je razprostiral ob hiši. Faldner je divjal po sobi gor in dol. Klet je in ošteval samega sebe, ker je bil tako neumen, da je navezal svoje življenje na tako beračico.

— V državi ni pravice, ako se

je ne rešim — je zarjul. — Krstni list, vse listine so ponarejene. Trdila je, da je plemenitega rodu. Nesramna beračica! Zakon je neveljaven in jaz bom gledal na to, da se je čim prej rešim.

— To bo najbolj pametno — je odvrnil Froben, ki se je le s težavo premagoval, da ni pograbil brezsrčnega suroveža za vrat in ga pognal iz sobe. — Da, to je edino pametno. Gre le za to, kako se boš lotil posla, da se ne bi še bolj osmešil.

— Ah, gospod! — je kričal baron ježno. — Sedaj me še zasmehujete! Ni bilo dovolj da sti mi nakopali to sramoto? Zadoščenje zahtevam. Sodnije ne rabiva, ker stvar lahko sama urediva. Hodite!

V očeh mu je zagorel čuden plamen. Krog ust mu je zaigral zadovoljen smehljaj, ko je pomislil, da opere madež, ki ga je zadel, s krvjo svojega nasprotnika.

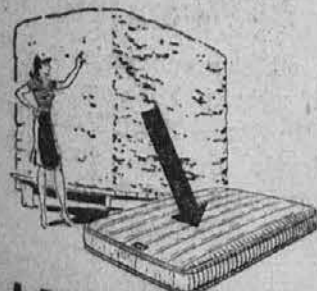
Jozefa je razumela smisel teh besed. Bolestno je vzkliknila in skočila kvišku. Na kolena se je zgrudila pred možem in ga prosila, naj zadene njegova jeza le njo.

— On je nedolžen — mu je zatrjevala. — Saj je šele danes izvedel, kdo sem. Prizanesi mi! Jaz sem kriva vsega. Edino jaz. Zato samo mene kaznuj!

(Dalje prihodnje)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znakov!

NO OTHER MATTRESS IS LIKE IT
NO OTHER MATTRESS CAN BE LIKE IT!

A FIVE FOOT BATT OF SELECTED VIRGIN COTTON COMPRESSED INTO A "GIANT PILLOW FOR YOUR BODY"

Sealy Holds the Magic of Transformation

from a giant five foot batt of live, pure staple cotton into a buoyant Sealy "Air-Woven" Tuftless mattress. All the fleecy resilience of virgin cotton is retained in the Sealy Tuftless—making it luxuriously soft to conform to the body, yet firm enough to give proper support. "Air-Woven" comfort filling is found only in the Sealy Tuftless—which others have tried to imitate without success—for Sealy alone has perfected through more than 60 years of experience the way to make "The Giant Pillow for Your Body".

SINCE 1881 Sleeping on a Sealy is like sleeping on a cloud

"AIR-WOVEN" TUFTLESS MATTRESS

MADE BY THE MAKERS OF SEALYREST

Poleg gornjega modroca, vam nudimo sedaj še veliko izbiri drugih modrocev. Cene so po

9.95 - 19.95 - 24.75 - 29.50

Norwood Appliance & Furniture

6104 St. Clair Avenue

JOHN SUSNIK

1922

1944

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in neutolažljivi sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da smo za vedno izgubili iz naše srede našega nadvse ljubljenega in nikdar pozabljenega edinčega sina in brata, vnuka in nečaka

Ensign Walter F. Cerkenik

Predragi sin se je pri vajah z letalom dne 27. februarja ponesrečil v Oregonu. Star je bil šele 21 let, ter je bil rojen v Homer City, Pa. Z odliko je dovršil svoje študije, ko se je prostovoljno vpisal k U. S. Navy Air Corps, kjer si je pridobil čin Ensigna.

Njegovo truplo je bilo pripeljano v Cleveland. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi znancev, prijateljev in sorodnikov dne 7. marca 1944, iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, po vojaških obredih na Highland Park pokopališče.

Tem potom izrekamo našo globoko zahvalo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so s tolikimi cveticami, šopki in venici okrasili krsto našega ljubljenega sina, da je zgledal, kot bi ležal v vrtne raj: Zahvalo naj prejmejo: Župan Frank J. Lausche in clevelandski mestni odborniki;

Caroline Jerina, stara mati Obed, teta Lillian Obed, stric Cy Obed, stric Jack Obed, Dolores in Ronald Obed, Edward in Robert Salamant, teta Rose Salamant, stric Tony Salamant, sestra in svak Stan in Emma Zorc, Norma Hull, Evelyn Whitlock, Jerry Kalb, Katie Tucker, Gloria Spangle, Louis Koren, Carl Miner, Ray Fox, John Andrus, Frank Debelak, Jack Kelly, Charles Cretin, Mr. in Mrs. Charles Zele in družina, Jim Hindman, Gilbert Grace, Mrs. M. Pucel in družina, Mr. in Mrs. Andrew Gaus, Vera Gaus, Mary Snider, Mr. & Mrs. Paul Bukovac, Keco družina, družina Doljack, Mr. & Mrs. Carl Primosch, B. J. Stanovic in družina, Anton Cerkenik, Mr. & Mrs. Krist Kotsos, Mrs. J. Puncih, Mrs. J. Sibert, Mrs. F. Smutko, Mary & Edward McKeon, Mr. & Mrs. Joseph Zele in družina, Mr. & Mrs. Joseph White, Slapnik Florist, Mr. & Mrs. Welikanje, Texeen & Elizabeth Shooks, Gene Farmers, Mr. & Mrs. Albert Roth, Maenie & Dad Stence, Mr. & Mrs. Bert Reeves, Mr. & Mrs. Howard Blessing, Mrs. Mary Boltz, Ernie & Frances Woyma, Dr. Fishbein, Mr. & Mrs. Ira Overstake, Posipanka družina, društvo Spartans SNPJ, John E. Rozanc, Mr. & Mrs. M. Zivoder, Mr. & Mrs. L. J. Christopher, Florence & Bill Thronberens, Mr. & Mrs. E. C. Schmidt, Rudin & Peunic družine, Mr. R. Cebon in družina, Mr. & Mrs. Edward L. Pucel, B. Kuk in družina, Mr. & Mrs. Frank Baginski, Eleanor Dominio, Robert Zimmerman, Robert Dissaur, Mr. & Mrs. Krist Stokel in družina, Anton Simcich, družina Močnik, družina Nick Spelich, Mr. & Mrs. Louis Zorc, Mr. & Mrs. Anton Vehar in družina, Mr. & Mrs. J. Leskovec in sinček, Mr. & Mrs. Chas. Samsa in hči, Mrs. Justina Pavlovich in hči, Jacob Subel in družina, družina Andrew Spik, Florence & Jim Gornik, Ann (Ruzic) Vlak, Al Ruzic, družina Sersic, družina Spar, družina McCormick, Dot's Beauty Salon, družina Cain, družina Taylor, Max's Shoe Store, Dworkins Grocery Store, družina Soeder, Red Head Mfg. (Wagner) Abe's Garage, družina Kraustock, družina Blessing, Mr. in Mrs. Grice, družina Meyer, družina Corrigan, družina Maher, družina Doljack, Mary & Steve Morrison, Mr. & Mrs. Jurisek, Mr. & Mrs. F. Busich, Mr. Pete Rumyena, družina Sanko, Ray Smeltzer, družina Woyma, družina Benzein, Ann & Agnes Andrus, Mr. Andrus, Skenzich Cafe, Mr. Robich, Mr. Al Wright, družina Sutkajtis, Kosta Segedi, družina Bertosa, družina Sever, Jack Raspor, J. W. Kelly,

Mr. & Mrs. A. Taylor, družina Mlachak, Mr. & Mrs. Koromarsky, Mrs. M. Slokar Hraustina, Mary Gold, Mr. Frank Kováčič, Seaman F. J. Vuranch, Lt. (j. g.) & Mrs. Chas. Buckley Jr., Corp. Ernie Stanovic, John Baginski (mo. M. M. 1/c), Enlisted Men Composite Squadron No. 82, Officers Composite Squadron No. 82, Lt. (j. g.) Henry D. Overstake, Alpha Kappa Phi Fraternity, Pfc. Edward Schmidt, Sgt. Wm. Schmidt, Pfc. Chas. G. Kasunic, Lt. (j. g.) Ann A. Jessih (N. N. C.).

Našo iskreno zahvalo naj prejmejo vsi, ki so se prišli posloviti od pokojnega, ko je ležal na mrtvaškemu odru, kot tudi vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti na mirodvor.

Lepa hvala vsem, ki ste dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, in sicer:

Dewey Lust, Cyril Obed, John Leskovec, Robert Zimmerman, Hannah Blessing, Stella Božeglav, Joseph Beralla, Ludwig Gustinčič, Krist Stokel, Pete Kutlesa, John Medevac, Victor Kovach, Anton Vehar, Frank Baginski Ralph Cebron, Joe Vrnik, Edward Pucel, Albin Petelin, John Tauchar ml., Joe Markuz, J. Tramsak, Pete Keco, John Drčar, Mike Poklar, Geo. Posipanka, Geo. Babich, B. J. Stanovic, ter številni drugi prijatelji in znanci, ki so dali svoje avte na razpolago pri pogrebu, toda nimamo njih imena.

Vsem ki ste nam stali na strani, nam bili v pomoč in tolažbo v dneh naše neizmerne žalosti in pobotosti, bodi izrečena najlepša hvala. Ako smo slučajno izpustili kakšno ime, prosimo, da nam oprostite, ter se vam enako najlepše zahvalimo.

Pogrebneemu zavodu Jos. Zele in Sinovi se zahvalujemo za tako skrbno in vsestransko zadovoljivo postrežbo ter krasno urejen pogrebni sprevod.

Hvala pevskeemu zboru "Zarja," ki je nastopil ob mrtvaškem odru in zapel pokojnemu sinu žalostinko v spomin!

Našo zahvalo tudi izrekamo Lt. (j. g.) Henry D. Overstake, ki je bil spremljevalec našega dragega Walterja, Lt. Edward Posipanka, Seaman John Baginski, Frank Samrada in Seaman F. J. Vuranch, ki so dobili posebno dovoljenje, da so ga prišli obiskati.

Najlepša zahvala Lt. (j. g.) Henry D. Overstake, Lt. C. H. Holt, Ensign J. J. Miller, Officers Squadron No. 82, Enlisted Men Squadron No. 82, Alpha Kappa Phi Fraternity, Louis Zele in ostali želetovi družini za vso njihovo pomoč in tolažbo.

Posebna hvala sledečim, ki so nam nudili prvo pomoč in tolažbo: Družini Salamant in Obed, Mrs. Stokel in hčeri Caroline, John in Frank Pucel, Mr. in Mrs. Andy Gaus, hčeri Vera, Mr. in Mrs. Louis Zorc, Mrs. Justina Pavlovich in hčeri Lillian, Mr. in Mrs. Tony Živodar, Mrs. Vehar in hčeri Albini.

Poletel si proti nebu, proti soncu, ljubi Walter, da dobiš več izkušenj, a padel si kakor ptica z zlomljenimi peruti. Kako težka in bridka je bila ločitev, ko si se odzval klicu domovine, še bolj so žalostna naša srca sedaj, ko pomislimo, da se nikoli več ne povrneš. Kako željno smo Te pričakovali, a mesto tega smo prejeli sporočilo, da si moral žrtvovati svoje mlado in nadežno življenje. Za vedno je zamrl Tvoj sladki glas in Tvoj veseli smeh, tako nepričakovano nanagloma si zapustil nas. Strašna je bila vrnitev, ki je prinesla le žalost in obup v naša srca, vsaj smo Te vsi tako ljubili.

Za teboj, plaka mati, kateri si bil upanje in ljubezen, objokuje Te oče, kateremu si bil ves ponos in vsa nada. Bridko Te pogrešajo Tvoja sestra, stara mati, tete in strici, ter neštevilni prijatelji. Odšel si tja, odkoder ni povratka. Sedaj spiš tam na njivi smrti pod zeleno rušo, večno nezdravno spanje. O, da bi ne bila ta Tvoja žrtev in žrtve milijonov drugih zamen, ampak da bi prinesle boljšo bodočnost vsemu človeštvu!

Zalujoči ostali:

Frank in Theresa Cerkenik, oče in mati; Emma Zorc, sestra; Pvt. Stanley J. Zorc, svak; Mary Obed, stara mati; Cyril Obed, Jack Obed, Anton Cerkenik, Anton Salamant, strici; Rose Salamant, Lillian Obed, teti; Edward in Robert Salamant, Dolores in Ronald Obed, Frances, Mary in Olga Cerkenik, bratranci in sestrične.

Cleveland, Ohio, dne 23. marca 1944.

VRAŽJE DEKLE

Zgodovinski roman

ILKA VAŠTETOVA

(Nadaljevanje)

Sodna dvorana v mestnem stolpu nad lopo je oživila. Krvosodni dvor s cesarskim sodnikom Janezom Jurijem Hočvarjem na čelu in malone vsi meščani kot gledalci so napolnili dvorano. A vsi, ki so prisostvovali sodni obravnavi, so bili ene misli: takšne čarovnice še niso videli!

Ze njena zunanost je napravila čudovit vtis: v temni obleki, visoka in sloka, prozorno bledega obraza, z lasmi kakor gavran črnimi, je ponosno vzravnan stala pred sodnim dvorom.

Kakor že prej pri različnih zasliševanjih, je tudi tu vse priznala, česar koli so jo dolžili: da je čarala že pri Valvasorju... da ji je hudič pomagal... da je pošiljala začarani jedi v samostan... da nosi pod srcem hudičovo seme... da se je shajala z ljubčkom-hudičem vsako noč na "Jungfernsprungu"... da je jahala tja in nazaj na metli skozi dimnik... da je delala točo iz peska in jutranje rose... da je ponoči izgrebala mrliča, cvrla njih mast in žgala njihove kosti, da jih je porabljala za čarovniško mazilo...

Vse, vse je priznala, karkoli jo je vprašal krvni sodnik. Torture — "strogega izpraševanja" — niso uporabili pri njenem zasliševanju — čemu? Saj je vse priznala s čudnim nasmehom na blestem obrazu.

Le eden je bil v vsej natlačeni polni dvorani, ki je razumel ta nasmeh, to žalostno, cinično roganje, v kotu pri oknu je stal Grajzar, za pol glave višji od njih, ki so se gnetli pred njim.

Zrl je od strani nepremično v njene oči.

"Saj mora, mora čutiti mojo navzočnost!" In res jo je čutila. Počasi je obrnila glavo in pogledala — naravnost v njegove oči.

Za trenutek se je zamajala, da jo je prijel burič, ki je stal za njo. A takoj se je osvestila. Nasmeh, poln miline, se ji je razlil po obrazu, ko je zopet in zopet dvignila oči v ono smer, kjer je stal Marija.

Za potek sodne obravnave se ni nič zanimala. Tudi za razsodbo ne. Stala je in gledala v kot k oknu, dokler je niso odvedli iz dvorane — obsojene na smrt.

Stopajoča med stražniki proti ječi ni videla, ni slišala drhali, ki jo je spremljala kriče, pljuvaje, metaje kamenje vanjo. Videla je samo njega, ki si je brezobzirno suvaje na desno in levo delal pot med množico, dokler ni vseh prehitel in se postavil pri gorenjem stolpu tik železnih vrat, skozi katera so peljali Marijo v ječo.

In ko je prišla do njega, se je sklonil in dejal:

"Rešim te, Marija, zaupaj!"

Nasmehnila se mu je in se za trenutek, ko je šla mimo, naslonila ob njega. Birič, ki je mislil, da omahuje, jo je prijel za ramo in jo pahnil čez prag v stolp.

— Kako me rešiš, ubožec! Saj vem, da zame ni rešitve...

Smilil se ji je neizmerno. Ali je ni bilo strah pred smrtjo? Smrt? Ne, ni se je bala. Zelela si jo je čimprej. Čimprej, da ji ne iztrgajo otroka — kaj bi nebojčenec brez matere!

"Skupno umreva in nobene bolečine ne boš čutil," je govorila otroku v svojem telesu.

XII.

Nad krškimi mestecem je ležalo nekaj težkega, temnega.

"Kakor mora," je dejal stari Gašper.

Strah in sovraštvo in zahrbtnost in brezsrčnost so se širili med vaščani. Še je bival v Krškem krvosodni dvor — že več nego mesec dni. Za Marijo so bile še štiri meščanke obsojene zaradi čarovništva. Sodne obravnave proti njim so se vršile na vicedomovo povelje zaporedoma, da sodni stroški niso preveč narasli. Vse štiri žrtve sovraštva, osvete in ljudske vraževnosti so obsodili na smrt.

Marsikomu je srce umiralo od groze in žalosti. A živeli so v mestu tudi ljudje, ki jim je bila groza in žalost someščanov le naslada. Zamudili niso nobene sodne obravnave, naslajali so se ob trpljenju nedolžnih žrtv, poslušali njih pretresujoče krike, če jim je rabelj ob "strogem izpraševanju" trl kosti, trgali sklepe jim cvrl meso in rezal jermene iz kože. Z glasnimi klici so se sramotili čarovnice in zahtevali njihovo smrt... V ljudeh je prežala krvoločna zver — saj so bili pravi otroci svoje dobe. Poživljana tolpa je nestrno pričakovala izvršitve smrtnih obsodb krških čarovnic.

Nemirno je Marija blodila po ječi. Zopet in zopet so se njene misli vračale k Matiji... "Rešim te, Marija, zaupaj!" Upanje je rastle v njej, volja do življenja. A bližala se je — smrt.

V vratih so zarožljali ključ, tečaji so zavilili in med vrati je stal — pater Jurij.

Vstopil je in ječar je zaprl vrata.

"Hvaljen Jezus!" je pozdravil menih.

Ni mu odgovorila. Sedla je na klop ob steni, pobrala kožuh s slame v kotu in si zakrila z njim telo. Za trenutek se ji je stisnilo srce v obupu — uganila je, kaj pomeni ta obisk. A z globokim vzdihom si je odvalila tesnobo s srca. Z zaničljivim posmehom je zavrnila patrov sladko prijazen pogled.

"Božja previdnost me je izbrala, da ti olajšam zadnje ure, nesrečnica. Očisti svojo dušo, da pojdeš laže pred stol najvišjega sodnika."

Pogledala ga je, da je povsili oči.

"Častiti oče so pri sodni obravnavi čuli vse moje grehe. Če me spomnijo še kakšnega, ne bom ga tajila."

Predobro je čutil zasmeh v njenih besedah. Rdečica mu je vstajala v koščeno lice, a še se je sladko smehljaj.

"Priznala si svoje grehe, a pokesala se jih še nisi." "Oh, seveda se jih kesam. Zal mi je, da sem čarala s hudičevim pomočjo, žal, da sem jahala na metli skozi dimnik, da sem izgrebala mrliča — za vse mi je žal."

Povesil je oči pred njenim zatrečjem zasmehljivim pogledom. Smehljaj je izginil z njegovega obraza. Posinela je od jeze in sovraštva.

"In kesaj se, da si zapeljala svojega ljubčka — menih v greh?"

"Zapeljala? Ali smemo govoriti o zapeljanzu med dvema, ki se ljubita?"

"Nisem prišel, da bi se prerekal s teboj, nesrečnica. Prišel sem, da se mi izpoveš in pripraviš svojo dušo na zadnjo uro, ki je blizu."

Marija je pomolčala, potem je dejala s trdim glasom:

"Izpovedala sem se in moja duša je pripravljena. Če pa njih, gospod oče, teži vest za ono, kar so mi storili, jim povem, da jim odpustim. Želim, da bi bila njihova smrt tako lahka, kakor bo moja."

Pogledal jo je, da ji je mraz zagomazal po hrbtu.

"Vidim, da si danes še zakrnjena. Morda ti smrtni strah omehuča dušo. Jutri zjutraj, preden te odvedejo na morišče, pridem še enkrat."

Potrkal je na vrata. Tečaji so zaškripali, temna kuta je zaplahutala in ječar je zopet zaklenil vrata.

— Jutri zjutraj!

Marija je nepremično obsedela na klopi in strmela pred se. Kožuh ji je zdrknil z naročja na tla.

— Jutri zjutraj!

V poznem popoldnevu so zopet zarožljali ključ v vrati. Marija se ni ozrla, ko so vrata zavilila. Čemu jo motijo v njenih zadnjih urah!

Vrata so se zaprla.

CE POTREBUJETE
novo streho ali pa če je treba vašo stropno popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Za delavce

ŽENSKÉ

ZA ČIŠČENJE

Nočno delo

3. popoldne do 11. zvečer
Plača od ure in čas in pol za overtime

Morajo biti državljanke

American Stove Co.
Aircraft Division
1825 E. 40th St.

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

ŽENSKÉ—Nočno snajenje

Zglasite se v

EMPLOYMENT OFFICE

8. nadstropje tekom dneva ali pri Mr. Burgess po 6. uri zvečer
Stalno delo—dobra tedenska plača

THE BAILEY CO.

Ontario in Prospect St.

DEKLETA — ŽENE

Polni čas

Plača od ure

Tiho, prijetno, čisto delo

Štetje in vlaganje kart

Nobeni stroji

Stalno delo

Izborna okolice, katere boste veseli

WO. 8814 Line 63

ali

1328 W. 78 St.

blizu Lake Ave.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.

šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri pre dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Ce ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prigrasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

The May Co.'s BASEMENT

Velikonočna oprava za deco!

Bunny Pastel pomladanske suknje za deco

Prijetni seti za majhne dečke... dvojno-prsni z vojaškimi okraski. Tudi stili za majhne deklice—iz vse volnenega crepe blaga. Rdeče, rozaste ali navy barve, mere 1-3.

Dekliški kompletni seti s klobukom... Deški klobuki \$1 dodatno

Dekliška spodnja krila iz bele kotenine

Spodnja krila iz bele kotenine za vaše deklice, primerna za pomladansko nošo! Široke naramnice. Mere 4 do 14.

Čisto nove pomladanske obleke

2.29

Lepe spun rayon in acetate obleke v lepih pisanih in solidnih barvah. Mere 3 do 6½ za deco, za otročice, 1 do 3.

Kiddies' in Toddlers' "Mitzi" obleke

1.99

Krasne obleke, iz blaga, ki se lepo pere, in z lepimi okraski. Čedno pisano blago, solidne barve in novi vzorci. Mere 1 do 3 in 4 do 6½.

Velikonočne suknje za majhne dečke

5.95

Novi tweeds, dvojno-prsni stili v najnovejših barvah. Mere 2-6. Klobuki, ki se lepo podajo suknji...79c in \$1

The May Co. Basement

CHARLES & OLGA SLAPNIK

Cvetličarna

6026 ST. CLAIR AVE.

Tel.: EX. 2134

Našim cenjenim prijateljem in znancem naznanjamo, da smo nanovo otvorili cvetličarno, kjer bomo postregli z vsakovrstnimi cveticami, šopki, venci in cvetjem v lončkih.

V tej stroki smo dobro izurjeni, ker smo več let skupno delali s pokojnim Ignac Slapnikom. Priporočamo se za naklonjenost.

Shoppers...

HELP EASE THE SQUEEZE

PRIPRAVITE PRAVO SVOTO

1. Umaknite se od vhoda, da bo prostor za druge.
2. Bodi pripravljeni, ko se bus ali poulična ustavi za vaš izstop.

CLEVELAND TRANSIT SYSTEM

Mali oglasi

PRODA SE

otroški "high chair" \$4., pohištvo za sprejemno sobo skupno z Philco radio, za \$275. Poizve se na 18606 Cherokee Ave., od E. 185 St., stranska vrata.

POGREBI

\$125—\$225 do \$1000

Vedno najboljša postrežba

LOREE A. WELLS

Pogrebni zavod

8303 Hough Ave. CE. 7038

Društvo Ložka dolina

Odbor za leto 1944: Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krašovec; tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66 St., HE. 9183; zapisnikar in blagajnik John J. Leskovec, 13716 Darley Ave. Nadzorni odbor: John Lokar, Charles Koman in John Mlakar.

"DOBITE PRI GRDINOVIH"

Ali hočete prebarvati vaše sobe hitro, lahko in ceneno? Potem rabite TEXOLITE, magična barva, tenka kot voda! Pokriva skoro vsako površino, vključno s stenski papir, z enkratnim barvanjem, ki pusti kot žamet gladek fini. Posušeni eni uri in ne pusti nikakega duha po barvi. Povprečno sobo pobarvate z eno galono barve.

2.25 Per Gal.

Enough to cover an average room 8' x 12' x 14'.

Grdina Hardware

6127 St. Clair Ave.

EN. 9559

V najem

se odda stanovanje s 5 sobami, zgoraj. Hiša se nahaja ob Lake Shore Blvd. Prednost ima odrasla družina srednjih let. Vpraša se med 8. in 4. uro popoldne. IVanhoe 4632.

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HE. 3623

Vam zatekajo noge?

Z gumijasto elastičnimi nogavicami si boste preprečili bolečine nog, če vam ob koncu dneva zatečejo noge. Splačalo se vam bo kupiti par teh nogavic na poskušnjo.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G. PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta; Vsak dan od 9:30

dopolndno do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah.

Znanstveno zdravljenje za

revmatizem — hrtobol — trganje

H. L. BARRINGTON

788 E. 152 St.

Ure: 10-12 zj. — 2-4 pop. — 6-8 zj.

GL. 7636 — KE. 0538